

Jos van Meurs

Over het ontstaan van de C.G. Jung Bibliotheek in Heusden

Het begin van de bibliotheek ligt bij de verzameling van 240 boeken en enkele archiefstukken uit de nalatenschap van mr.dr.s. Annie Blits. Na de tweede wereldoorlog was Annie Blits, geboren in 1903, een van de eerste in Zürich aan het Jung Instituut opgeleide analytici die in Nederland een therapeutische Jungiaanse praktijk heeft gevestigd. Na een rechtenstudie in Leiden is zij in de dertiger jaren advocate geweest in Den Haag. In 1939 begon zij een psychologiestudie in Utrecht onder professor Rümke, die na de oorlog werd voortgezet in Zürich bij Jung, Aniela Jaffé en Marie-Louise von Franz. Zij overleed in 1978 en had haar Jungboeken toevertrouwd aan haar vriendin Joki van der Wansem, die bij haar in therapie was geweest.

In 1990 heeft mevrouw van der Wansem de collectie Blits overgedragen aan de IVAP onder voorwaarde dat de collectie als geheel bij elkaar zou blijven. Het heeft jaren geduurd voor de boeken de bestemming hebben gekregen die mevrouw van der Wansem voor ogen stond. Eerst hebben de dozen jarenlang op zolder gestaan bij de toenmalige secretaris van de IVAP, Ineke Manusov. Toen zijn ze via Den Haag naar Rotterdam verhuisd, waar de voormalige voorzitter Lolke Pepplinkhuizen en secretaris Pety de Vries-Ek het plan hadden de boeken in aparte kasten op de kamer van professor Pepplinkhuizen te zetten en de titels onder te brengen in de UB van de Erasmus Universiteit. Om diverse redenen is dat plan uiteindelijk niet doorgegaan. En na tien jaar stond de Blits-collectie nog steeds op onderdak te wachten.

Inmiddels was er een goede verstandhouding en samenwerking gegroeid tussen de besturen van de IVAP en de NAAP, de Nederlandse Associatie van Analytische Psychologen. In juni 2001 rees het idee om te proberen gezamenlijk een bibliotheek te stichten. Toen dat idee in een bijeenkomst van de NAAP werd besproken, kwam miraculeuzerwijze direct het aanbod van Sonja Slegers en Pieter de Vries Lentsch om de bibliotheek te huisvesten in het prachtige dubbele woonhuis dat zij zich kort daarvoor in Heusden hadden verworven. In de ene helft van het historische pand was in vroeger eeuwen de stadsmaalterij gevestigd. Bij de verbouwing was er een hele grote zolderverdieping ontstaan, waarvan zij een deel (met aparte opgang) beschikbaar wilden stellen voor de Jung bibliotheek.

Op een mooie zomeravond in augustus 2001 vergaderden in Heusden een aantal bestuursleden van IVAP en NAAP tezamen met Lolke Peppinkhuizen en Pety de Vries om plannen te bespreken en de riante locatie te bezichtigen. Het enige bezwaar dat de plek heeft is de uitmiddenpunctigheid van Heusden in Nederland. Maar in het Internettijdperk is dat nauwelijks meer een punt.

Er werd besloten een stichting te vormen met een bestuur en een bibliotheekcommissie. De bibliotheekcommissie bestaan uit Marie-José Revis, Paul Revis, Sonja Slegers en Jos van Meurs. Als mediathecaresse van een grote schoolbibliotheek had Marie-José veel bibliotheekervaring opgedaan. Door de verhuizing van de Revissen naar Den Haag kon pas in februari 2002 het praktische werk beginnen van het inventariseren van de boeken, catalogisering en computerisering van titels. Tot de zomer van 2003 hebben de Revissen en Jos van Meurs geregeld de lange reis per trein/bus naar Heusden ondernomen om op donderdagen, als Sonja de zolder niet nodig heeft voor haar eigen praktijk, in Heusden te werken.

In de aanloopperiode van de opzet, keuze van een computerprogramma en van de indeling en rubricering van de boeken heeft Jos van Meurs meegewerkt. De afgelopen twaalf maanden hebben Marie-José en Paul samen al het noodzakelijke handwerk verricht. Daarbij mag ik misschien vooral het aandeel van Marie-José benadrukken. Zij heeft alle gegevens van de ongeveer 1000 boeken en tijdschriften, die hier nu staan, ingevoerd in het computerprogramma dat we gebruiken.

Toen bekend werd dat er een Jung bibliotheek zou komen, kwamen meer boeken toestromen. In 2001 al had dr. Jacques Noordzij laten weten dat hij het grootste deel van zijn verzameling Jungboeken wilde schenken aan de toekomstige bibliotheek. Noordzij had in het kader van zijn studie psychiatrie in 1947/48 een jaar lang gewerkt in het Burghölzli Psychiatrisch Hospitaal in Zürich. Zijn leeraanlyse, begonnen in Nederland bij de Jungiaan dr. Kooper, werd in Zürich voortgezet bij Jungs assistent dr. C.A. Meier, onder wekelijkse supervisie van Jung zelf. Het meest waardevolle deel van ons huidige boekenbestand is wel de volledige serie Eranosbücher uit de beginjaren van de Eranosconferentie 1933-1960, alsmede een klein dun boekje dat wel het meest bijzondere is in onze hele collectie: een exemplaar van de privé-editie die Jung in 1925 voor vrienden liet drukken van zijn roemruchte gnostische *Septem Sermones ad Mortuos* (de zeven sermoenen voor de doden). U mag het vandaag in de hand nemen en bekijken, maar we bewaren het wel achter slot en grendel!

Na de dood van IVAP-lid van het eerste uur Pit van Mourik Broekman mochten we een keuze maken uit haar Jungboeken. En Louise Kleinherenbrink heeft na

de dood van haar echtgenoot Leo Giesen (een van de mede-oprichters van de IVAP) 300 van zijn psychologieboeken in bruikleen gegeven. Daarna ontvingen wij boeken uit de nalatenschap van Victor Westhoff, terwijl Maarten Timmer alvast een aantal van zijn Jungboeken heeft afgestaan aan de bibliotheek. En ongetwijfeld zullen er in de komende jaren nog vele schenkers volgen!

Jos van Meurs